

Nr 1774

av herr Hjorth m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 111 angående regional utveckling och hushållning med mark och vatten.

Regionalpolitiken bör syfta till en geografisk spridning av tillgängliga resurser på regionerna och en struktur inom regionerna som representerar en helhetssyn på landsbygd och tätort. I det föreliggande förslaget till regionalpolitiskt handlingsprogram sägs vidare, att målet är att människorna i de olika regionerna skall kunna erbjudas likvärdiga sysselsättningsmöjligheter och en likvärdig tillgång till social, kommersiell och kulturell service samt en god miljö. Vi kan helt instämma i denna målsättning. Den pågående strukturomvandlingen och rationaliseringssträvandena inom näringslivet får till följd att såväl enskilda företag som hela branscher drabbas. Följderna blir inskränkningar, friställningar och i värsta fall nedläggning av hela företag och industrier. Detta är en företeelse som inte enbart är koncentrerad till det så kallade stödområdet. Det inträffar i hela landet och till och med i och i närheten av storstadscentra och större tätorter. Varhelst sysselsättningsvårigheter uppstår betyder det svåra omställningsproblem för den anställde och dennes familj.

Det är med tillfredsställelse som vi hälsar det föreliggande förslaget. Även om för dagen tillräckliga styrmedel saknas så innebär förslaget en ram och en målsättning, som man får bygga vidare på för att skapa möjligheter till sysselsättning och bättre livsvillkor för människorna runt om i landet. Mot bakgrund av det sagda hade dock, enligt vår mening, det mest konsekventa varit att i detta sammanhang helt slopa stödområdesgränserna.

I varje län skall det enligt propositionen finnas en ortstruktur där olika orter kompletterar varandra så att arbete, service och god miljö blir tillgängliga för alla människor. Många så kallade bruksorter har en ensidig och ofta tung industri, och då vissa regioner har en sådan struktur ges ej utrymme för några valmöjligheter. Dessa orter och regioner, som finns på olika platser i landet, blir ytterst känsliga vid en konjunkturedgång. Det är därför nödvändigt att till dessa orter lokalisera kompletterande sysselsättningar samtidigt som man konsoliderar och bygger ut den befintliga industrin för att göra denna mera konkurrenskraftig. För att klara denna målsättning kan det behövas statlig medverkan, och där fyller lokaliseringsmedlen i fråga om bidrag och lån en stor uppgift. Andra företag däremot kan säkert klara en utvidgning eller nyetablering utan denna hjälp. Vi anser det vara bättre att bedöma varje lokaliseringsprojekt för sig oavsett var det geografiskt skall placeras.

Vi befarar att vid ett fortsatt system med stödområde kommer områdena som ligger utanför liksom tidigare att riskera att mista sina företag, trots att man så väl behöver den sysselsättning som de kan ge. Chansen för dessa regioner att få nya företag att etablera sig är avsevärt mycket mindre än om de låg innanför stödområdet.

När det i varje län och region skall skapas samma förutsättningar till arbete, service och miljö bör också förutsättningarna vara geografiskt lika betingade. Vissa skäl – bl. a. de stora avstånden – talar för att det inre stödområdet bibehålls men i övrigt anser vi att gränserna för statligt stöd borttages. Utvecklingen har som tidigare nämnts visat att behovet av stöd i stor utsträckning föreligger även utanför stödområdet. En lika bedömning utan hänsyn till särskilda områden anser vi bäst överensstämmer med målsättningen att förverkliga en regional struktur med angivet innehåll för hela vårt land.

Vid en avveckling av det yttre stödområdet blir det även framgent en stark tonvikt på Norrland i regionalpolitiken. De samlade regionalpolitiska insatserna skulle givetvis inte bli av mindre omfattning än för närvarande, men nuvarande olägenheter med en regional begränsning av insatserna skulle kunna elimineras.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen vid behandling av proposition 1972:111 beslutar att gränserna för det yttre stödområdet borttages.

Stockholm den 15 november 1972

NILS HJORTH (s)

PAUL JANSSON (s)

SVEN-GÖSTA SIGNELL (s)

AKE WICTORSSON (s)

OLLE WESTBERG (s)

i Hofors

THURE JADESTIG (s)

BIRGITTA DAHL (s)

ARNE BLOMKVIST (s)

ANDERS HAGLUND (s)

GILLIS AUGUSTSSON (s)

HELGE KARLSSON (s)

i Ronneby

ARNE GADD (s)